

Bruksela, 18 maja 2020 r.
(OR. en)

7842/20

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0065(COD)

CODEC 361
ECOFIN 277
RELEX 315
NIS 9
COEST 77
MED 9
ELARG 34
PE 16

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej na rzecz partnerów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19 – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Bruksela, 13–16 maja 2020 r.)

I. WPROWADZENIE

5 maja 2020 r. Komitet Stałych Przedstawicieli potwierdził, że jeżeli Parlament Europejski zatwierdzi wyżej wymieniony wniosek Komisji bez poprawek, Rada zatwierdzi stanowisko Parlamentu Europejskiego.

Po tym jak na posiedzeniu plenarnym 13 maja 2020 r. zaakceptowano wniosek Komisji Handlu Międzynarodowego (INTA) o podjęcie działań zgodnie z art. 163 (tryb pilny), grupa polityczna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica – GUE/NGL zgłosiła trzy poprawki (oznaczone numerem 1–3).

II. GŁOSOWANIE

Parlament przyjął stanowisko w pierwszym czytaniu 15 maja 2020 r., przyjmując wniosek Komisji. Stanowisko to znajduje się w rezolucji ustawodawczej Parlamentu. Parlament nie przyjął poprawek nr 1–3.

Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu Europejskiego w wersji przedstawionej w załączniku do niniejszej noty, a tym samym zakończyć pierwsze czytanie w obu instytucjach.

Akt ustawodawczy zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu Europejskiego.

Pomoc makrofinansowa na rzecz partnerów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19
*****I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej na rzecz partnerów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19(COM(2020)0163 – C9-0119/2020 – 2020/0065(COD))

(Ordinary legislative procedure: first reading)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie(COM(2020)0163),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 212 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0119/2020),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając zobowiązanie przedstawiciela Rady przekazane pismem z dnia 5 maja 2020 r. do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu Europejskiego, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 oraz art. 163 Regulaminu,
1. zatwierdza swoje stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 15 maja 2020 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/... w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej na rzecz partnerów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa w kontekście pandemii COVID-19

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹,

¹ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 15 maja 2020 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pandemia COVID-19 wywiera bardzo szkodliwy wpływ na stabilność gospodarczą i finansową regionów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa. Sytuacja tych partnerów pod względem bilansu płatniczego i budżetu jest obecnie słaba i szybko się pogarsza, a gospodarka zmierza ku recesji. Szereg argumentów przemawia za tym, aby Unia podjęła szybkie i zdecydowane działania w celu wsparcia tych gospodarek. Niniejsza decyzja obejmuje zatem dziesięciu partnerów: Republikę Albanii, Bośnię i Hercegowinę, Kosowo², Czarnogórę, Republikę Macedonii Północnej, w regionie objętym procesem rozszerzenia, Gruzję, Republikę Mołdawii i Ukrainę, we wschodnim sąsiedztwie, oraz Jordańskie Królestwo Haszymidzkie i Republikę Tunezyjską, w południowym sąsiedztwie (zwanych dalej „partnerami”).
- (2) Konieczność udzielenia natychmiastowej pomocy jest związana z pilnym zapotrzebowaniem partnerów na finansowanie, dodatkowe w stosunku do finansowania, które zostanie zapewnione z innych instrumentów Unii oraz przez międzynarodowe instytucje finansowe, państwa członkowskie oraz innych dwustronnych darczyńców. Jest to konieczne, aby stworzyć w perspektywie krótkoterminowej przestrzeń polityczną, która umożliwi władzom partnerów wdrożenie środków w celu przeciwdziałania skutkom gospodarczym pandemii COVID-19.

² Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244(1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

- (3) Władze każdego z partnerów oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) uzgodniły już program, który będzie wspierany za pomocą rozwiązań w zakresie udzielania pożyczek z MFW, albo mają wkrótce uzgodnić taki program.
- (4) Unijna pomoc makrofinansowa powinna stanowić instrument finansowy stosowany w sytuacjach wyjątkowych, mający formę niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego, mający na celu zaspokojenie pilnych potrzeb beneficjenta w zakresie finansowania zewnętrznego, w połączeniu z innymi niż ostrożnościowe rozwiązaniami MFW w zakresie udzielania pożyczek, które są uzależnione od realizacji uzgodnionego programu reform gospodarczych. W kontekście pandemii COVID-19 unijna pomoc makrofinansowa powinna być dostępna również dla partnerów korzystających z nadzwyczajnego finansowania zapewnianego przez MFW, które może nie być uzależnione od wcześniejszych działań ani spełnienia określonych warunków – na przykład poprzez instrument szybkiego finansowania. Pomoc ta powinna zatem być udzielana na krótszy okres, ograniczać się do dwóch wypłat i stanowić podstawę realizacji programu polityki obejmującego ograniczony zestaw reform.
- (5) Wsparcie finansowe udzielane przez Unię partnerom jest zgodne z politykami Unii w zakresie rozszerzenia i sąsiedztwa.

- (6) Mając na uwadze, że partnerzy uczestniczą w procesie akcesyjnym lub przedakcesyjnym, lub są objęci europejską polityką sąsiedztwa, kwalifikują się do otrzymywania unijnej pomocy makrofinansowej.
- (7) Mając na uwadze spodziewany drastyczny wzrost potrzeb partnerów w zakresie finansowania zewnętrznego do poziomu znacznie przekraczającego zasoby, które zostaną udostępnione przez MFW i inne instytucje wielostronne, pomoc makrofinansowa, której Unia ma udzielić partnerom, jest w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach uważana za właściwą odpowiedź na wnioski partnerów o wsparcie stabilizacji gospodarczej. Unijna pomoc makrofinansowa zapewniłaby wsparcie stabilizacji gospodarczej, uzupełniając zasoby udostępnione w ramach rozwiązań MFW w zakresie udzielania pożyczek.
- (8) Celem unijnej pomocy makrofinansowej powinno być wspieranie przywrócenia partnerom trwałego finansowania zewnętrznego, a tym samym wsparcie wznowienia ich rozwoju gospodarczego i społecznego.

- (9) Ustalenie kwoty unijnej pomocy makrofinansowej opiera się na wstępnej ocenie szacunkowej pozostających do zaspokojenia potrzeb każdego z partnerów w zakresie finansowania zewnętrznego oraz uwzględnia jego zdolność do finansowania się z własnych zasobów, w szczególności z rezerw międzynarodowych, którymi dysponuje. Unijna pomoc makrofinansowa powinna uzupełniać programy i środki udostępniane przez MFW i Bank Światowy. Przy ustalaniu kwoty pomocy uwzględnia się również potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążeń między Unią a innymi darczyńcami, a także środki uruchomione wcześniej w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii.
- (10) Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną unijnej pomocy makrofinansowej z kluczowymi zasadami i celami różnych obszarów działań zewnętrznych, ze środkami podejmowanymi w tych obszarach oraz z innymi stosownymi politykami Unii.
- (11) Unijna pomoc makrofinansowa powinna wspierać politykę zewnętrzną Unii wobec partnerów. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) powinny ściśle współpracować przez cały okres udzielania pomocy makrofinansowej w celu koordynowania i zapewnienia spójności polityki zewnętrznej Unii.

- (12) Unijna pomoc makrofinansowa powinna wspierać zaangażowanie partnerów w przestrzeganie wartości podzielanych przez te państwa i Unię, w tym demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i zmniejszania ubóstwa, a także ich zaangażowanie w przestrzeganie zasady otwartego, opartego na zasadach i uczciwego handlu.
- (13) Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej powinno być poszanowanie przez partnerów skutecznych mechanizmów demokratycznych, w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego, i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka. Ponadto cele szczególne unijnej pomocy makrofinansowej powinny prowadzić do zwiększenia skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w państwach będących partnerami oraz do wspierania reform strukturalnych przyczyniających się do trwałego wzrostu gospodarczego i konsolidacji budżetowej. Komisja i ESDZ powinny regularnie monitorować zarówno spełnienie warunków wstępnych, jak i realizację tych celów.
- (14) W celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii związanych z unijną pomocą makrofinansową partnerzy powinni podjąć stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Należy również zapewnić kontrole przeprowadzane przez Komisję, kontrole przeprowadzane przez Trybunał Obrachunkowy oraz wykonywanie kompetencji przez Prokuraturę Europejską.

- (15) Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień Parlamentu Europejskiego i Rady jako władzy budżetowej.
- (16) Wymagane kwoty przeznaczone na pomoc makrofinansową powinny odpowiadać środkom budżetowym przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.
- (17) Unijną pomocą makrofinansową powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna regularnie informować te instytucje o rozwoju sytuacji w związku z tą pomocą oraz udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (18) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011³.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (19) Unijna pomoc makrofinansowa powinna podlegać warunkom dotyczącym polityki gospodarczej, które mają zostać określone w protokole ustaleń. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania oraz mając na uwadze skuteczność Komisja powinna być uprawniona do negocjowania takich warunków z władzami partnerów pod nadzorem komitetu przedstawicieli państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Na mocy tego rozporządzenia procedura doradcza powinna, co do zasady, mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach innych niż te, które zostały przewidziane w tym rozporządzeniu. Mając na uwadze potencjalnie znaczący wpływ pomocy w kwocie większej niż 90 mln EUR, w odniesieniu do operacji przekraczających ten pułap należy stosować procedurę sprawdzającą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 182/2011. Mając na uwadze kwotę unijnej pomocy makrofinansowej skierowanej do każdego z partnerów, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń z Czarnogórą należy stosować procedurę doradczą, natomiast procedurę sprawdzającą należy stosować w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń z pozostałymi partnerami objętymi zakresem niniejszej decyzji oraz, odpowiednio, do każdego obniżenia, zawieszenia lub anulowania tej pomocy,
- (20) Ponieważ cel niniejszej decyzji, a mianowicie wsparcie gospodarek partnerów, którzy w konsekwencji pandemii COVID-19 doświadczają trudnej i szybko pogarszającej się sytuacji pod względem bilansu płatniczego i budżetu, a ich gospodarki zmierzają w stronę recesji, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej („TUE”). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (21) Z uwagi na pilną potrzebę związaną z wyjątkowymi okolicznościami wynikającymi z pandemii COVID-19 oraz ze związanymi z tym skutkami gospodarczymi uznano, że należy przewidzieć wyjątek od ośmiotygodniowego terminu, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

- (22) Niniejsza decyzja powinna wejść w życie w trybie pilnym w dniu następującym po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępnia Republice Albanii, Bośni i Hercegowinie, Gruzji, Jordańskiemu Królestwu Haszymidzkiemu, Kosowu, Republice Mołdawii, Czarnogórze, Republice Macedonii Północnej, Republice Tunezyjskiej i Ukrainie (zwanym dalej „partnerami”) pomoc makrofinansową (zwaną dalej „unijną pomoc makrofinansową”) w maksymalnej łącznej kwocie 3 mld EUR w celu wspierania stabilizacji gospodarczej i programu znacznych reform w państwach będących partnerami. Pomoc ta przyczynia się do pokrycia pilnych potrzeb partnerów w zakresie bilansu płatniczego, jak określono w programie wspieranym przez MFW, i jest przyznawana w następujący sposób:
 - a) 180 mln EUR dla Republiki Albanii;
 - b) 250 mln EUR dla Bośni i Hercegowiny;
 - c) 150 mln EUR dla Gruzji;
 - d) 200 mln EUR dla Jordańskiego Królestwa Haszymidzkiego;

- e) 100 mln EUR dla Kosowa;
- f) 100 mln EUR dla Republiki Mołdawii;
- g) 60 mln EUR dla Czarnogóry;
- h) 160 mln EUR dla Republiki Macedonii Północnej;
- i) 600 mln EUR dla Republiki Tunezyjskiej;
- j) 1,2 mld EUR dla Ukrainy.

2. Pełna kwota unijnej pomocy makrofinansowej zostanie udostępniona każdemu z partnerów w formie pożyczek. Komisja jest upoważniona do pożyczania w imieniu Unii niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych oraz do ich dalszego pożyczania partnerowi. Maksymalny średni termin wymagalności pożyczek wynosi 15 lat.
3. Przekazywaniem unijnej pomocy makrofinansowej zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami między MFW a partnerem. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o postępach w udzielaniu unijnej pomocy makrofinansowej, w tym o wypłacie tej pomocy, i w stosownym terminie udostępnia tym instytucjom odpowiednie dokumenty.

4. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest na okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.
5. Jeżeli w okresie wypłacania unijnej pomocy makrofinansowej potrzeby finansowe partnera znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja – działając zgodnie z art. 7 ust. 2 – obniża wysokość takiej pomocy, zawiesza ją lub ją anuluje.

Artykuł 2

1. Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej jest poszanowanie przez partnera skutecznych mechanizmów demokratycznych, w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego, i praworządności oraz zagwarantowanie poszanowania praw człowieka.
2. Komisja i ESDZ monitorują wypełnienie warunku wstępnego określonego w ust. 1 przez cały czas udzielania unijnej pomocy makrofinansowej.
3. Ust. 1 i 2 stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE⁴.

⁴ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

Artykuł 3

1. Komisja, zgodnie z art. 7 ust. 2, uzgadnia z władzami każdego z partnerów jasno określone warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe, koncentrując się na reformach strukturalnych i zdrowych finansach publicznych, którym to warunkom ma podlegać unijna pomoc makrofinansowa. Te warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określa się w protokole ustaleń zawierającym harmonogram spełnienia tych warunków. Warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określone w protokole ustaleń muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3, w tym z programami w zakresie dostosowań makroekonomicznych i reform strukturalnych realizowanymi przez partnera, przy wsparciu MFW.
2. Warunki, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w państwach będących partnerami, w tym w odniesieniu do wykorzystania unijnej pomocy makrofinansowej. Podczas opracowywania środków z zakresu polityki uwzględnia się również należycie postępy we wzajemnym otwieraniu rynku, rozwój opartego na zasadach i uczciwego handlu oraz inne priorytety w kontekście unijnej polityki zewnętrznej. Komisja regularnie monitoruje postępy w osiągnięciu tych celów.

3. Szczegółowe warunki finansowe unijnej pomocy makrofinansowej określa się w umowie pożyczki zawieranej oddzielnie między Komisją a władzami każdego z partnerów (zwanej dalej „umową pożyczki”).
4. Komisja ocenia w regularnych odstępach czasu, czy warunki, o których mowa w art. 4 ust. 3, są nadal spełnione, w tym czy polityka gospodarcza partnera jest zgodna z celami unijnej pomocy makrofinansowej. Komisja działa w tym zakresie w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz – gdy jest to konieczne – z Parlamentem Europejskim i Radą.

Artykuł 4

1. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest przez Komisję w dwóch transzach, z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w ust. 3. Wysokość każdej transzy określa się w protokole ustaleń.

2. Kwoty unijnej pomocy makrofinansowej są zabezpieczane, gdy jest to wymagane, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 480/2009⁵.
3. O przekazaniu transz decyduje Komisja, przy czym jest to uzależnione od spełnienia wszystkich następujących warunków:
 - a) warunku wstępnego określonego w art. 2;
 - b) udokumentowania stałych zadowalających postępów we wdrażaniu innych niż ostrożnościowe rozwiązania MFW w zakresie udzielania pożyczek;
 - c) zadowalającej realizacji warunków dotyczących polityki gospodarczej oraz warunków finansowych uzgodnionych w protokole ustaleń.

Wypłata drugiej transzy następuje, co do zasady, nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy po wypłacie pierwszej transzy.

4. W przypadku gdy warunki, o których mowa w ust. 3 akapit pierwszy, nie są spełnione, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę unijnej pomocy makrofinansowej. W takich przypadkach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.

⁵ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10).

5. Unijna pomoc makrofinansowa jest wypłacana bankowi centralnemu partnera. Środki finansowe Unii mogą zostać przekazane Ministerstwu Finansów jako beneficjentowi końcowemu, z zastrzeżeniem postanowień, które mają zostać uzgodnione w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia pozostających do zaspokojenia budżetowych potrzeb finansowych.

Artykuł 5

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek związane z unijną pomocą makrofinansową przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie mogą angażować Unii w transformację terminów zapadalności ani narażać jej na jakiekolwiek ryzyko walutowe lub ryzyko stopy procentowej, ani na jakiekolwiek inne ryzyko handlowe.
2. W przypadku gdy pozwalają na to okoliczności i jeżeli partner o to zawnioskuje, Komisja może podjąć kroki niezbędne do zapewnienia, aby w warunkach dotyczących udzielania pożyczki uwzględniona została klauzula wcześniejszej spłaty i aby odpowiadała jej odpowiednia klauzula w warunkach operacji zaciągania pożyczek.

3. W przypadku gdy okoliczności pozwalają na uzyskanie korzystniejszego oprocentowania udzielonej pożyczki i jeżeli partner o to zawnioskuje, Komisja może zadecydować o refinansowaniu całości lub części zaciągniętej pierwotnie pożyczki lub może zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadza się zgodnie z ust. 1 i 4 oraz nie mogą one skutkować przedłużeniem terminu wymagalności danej pożyczki ani zwiększeniem kwoty kapitału pozostającej do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.
4. Partner pokrywa wszystkie koszty poniesione przez Unię, które mają związek z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji.
5. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 6

1. Unijną pomoc makrofinansową wdraża się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁶.
2. Unijna pomoc makrofinansowa udzielana jest w ramach zarządzania bezpośredniego.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

3. Umowa pożyczki zawiera postanowienia:

- a) zapewniające, aby partner regularnie sprawdzał, czy środki finansowe pochodzące z budżetu ogólnego Unii zostały właściwie wykorzystane, podejmował odpowiednie środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, podejmował działania prawne zmierzające do odzyskania wszelkich środków udostępnionych na podstawie niniejszej decyzji, które zostały sprzeniewierzone;
- b) zapewniające ochronę interesów finansowych Unii, w szczególności przewidujące wprowadzenie konkretnych środków związanych z zapobieganiem nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom mającym wpływ na unijną pomoc makrofinansową, oraz ze zwalczaniem takich zjawisk, zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁷ i (Euratom, WE) nr 2185/96⁸, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁹ oraz, w przypadku państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy w odniesieniu do Prokuratury Europejskiej, rozporządzeniem Rady (UE)

⁷ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁸ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

2017/1939¹⁰. W tym celu Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) musi być wyraźnie upoważniony do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu oraz inspekcji obejmujących czynności z zakresu kryminalistyki cyfrowej i przesłuchania;

¹⁰ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

- c) wyrażnie upoważniające Komisję lub jej przedstawicieli do przeprowadzania kontroli, w tym kontroli na miejscu i inspekcji;
- d) wyrażnie upoważniające Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania – w okresie, na jaki została udostępniona unijna pomoc makrofinansowa, oraz po jego upływie – kontroli, w tym kontroli dokumentów i kontroli na miejscu, takich jak ocena operacyjna;
- e) zapewniające, aby Unia była uprawniona do żądania wcześniejszej spłaty pożyczki, w przypadku gdy stwierdzono, że w związku z zarządzaniem unijną pomocą finansową partner uczestniczył w jakiegokolwiek czynności stanowiącej nadużycie finansowe lub korupcję lub jakąkolwiek inną nielegalną działalność naruszającą interesy finansowe Unii ze szkodą dla interesów finansowych Unii; oraz
- f) zapewniające, aby wszystkie koszty poniesione przez Unię, które związane są z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji, zostały pokryte przez partnera.

4. Przed udzieleniem unijnej pomocy makrofinansowej Komisja ocenia, w drodze oceny operacyjnej, prawidłowość stosowanych przez partnera uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które mają znaczenie dla tej pomocy.

Artykuł 7

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, w odniesieniu do unijnej pomocy makrofinansowej dla Czarnogóry stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, natomiast w odniesieniu do unijnej pomocy makrofinansowej dla pozostałych partnerów objętych zakresem niniejszej decyzji stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 8

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę tego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) analizę postępów poczynionych w realizacji unijnej pomocy makrofinansowej;
 - b) ocenę sytuacji gospodarczej partnera i jego perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 3 ust. 1;

- c) informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki gospodarczej określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi partnerów a decyzjami Komisji dotyczącymi wypłaty poszczególnych transz unijnej pomocy makrofinansowej.

2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki udostępniona została pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post* zawierające ocenę rezultatów i skuteczności ukończonych działań w ramach unijnej pomocy makrofinansowej oraz zakresu, w jakim przyczyniły się one do osiągnięcia celów pomocy.

Artykuł 9

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli ,

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący